

Załącznik do protokołu

**Transkrypcja
LXI sesji Sejmiku Województwa Mazowieckiego VI kadencji
z dnia 21 listopada 2023 roku**

Warszawa – listopad 2023 roku

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Proszę Państwa, to zaczynamy. Otwieram obrady LXI sesji Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Witam wszystkich obecnych na sesji. Na podstawie podpisów złożonych na liście obecności stwierdzam, że w posiedzeniu uczestniczy odpowiednia liczba Radnych, aby obrady Sejmiku uznać za prawomocne. Proszę Państwa, dzisiaj będziemy mieli ślubowanie trójki, trójki nowych Radnych wskazanych postanowieniami komisarza wyborczego i od złożenia ślubowania przez Państwa Radnych rozpoczniemy dzisiaj obrady. Proszę Państwa, zgodnie ze statutem Województwa Mazowieckiego, ja za moment odczytam tekst ślubowania, następnie każdy z Radnych po wyczytaniu jego nazwiska wypowie słowo ślubuję. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania 'Tak mi, dopomóż Bóg'. Proszę Państwa, proszę Państwa o powstanie. Chyba jednak już. Dobrze, dziękuję. Proszę Państwa, więc ja teraz odczytam tekst ślubowania, a potem będę wyczytywał nazwiska Państwa Radnych. Uroczycie ślubując rzetelnie i sumiennie wykonywać obowiązki wobec narodu polskiego. Strzec suwerenności interesów Państwa Polskiego. Czynić wszystko dla pomyślności ojczyzny, wspólnoty samorządowej województwa i dobra obywateli, przestrzegać Konstytucji i innych praw Rzeczypospolitej Polskiej. Pani Wiesława Krawczyk.

Wiesława Krawczyk

- Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Pani Aleksandra Śmietanka

Aleksandra Śmietanka

- Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Pani Elżbieta Woźniak-Sionek.

Elżbieta Woźniak-Sionek

- Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Proszę Państwa, w trakcie sesji będziemy korzystać z systemu e-Sesja, w związku z tym proszę Państwa o potwierdzenie kworum, aby mogli Państwo brać udział w głosowaniach. Prośba o naciśnięcie tego kafelka. Na podstawie § 3 ust. 2 regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego na sekretarza obrad powołuję Pana Radnego Konrada Wojnarowskiego z Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego. Protokół z poprzedniego posiedzenia Sejmiku zgodnie z § 3 ust. 8 regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego został wyłożony do wglądu Pań i Panów Radnych. Do protokołu nie zgłoszono uwag. Na podstawie § 3 ust. 9 protokół został podpisany. Przypominam Państwu, że obrady Sejmiku są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Ponadto, na podstawie art. 15a ustawy o samorządzie województwa sesje Sejmiku są jawne, co dotyczy również protokołów z tych sesji. Szczegółowe informacje mogą Państwo znaleźć przy wejściu na salę obrad, jak również na stronie internetowej województwa i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Proszę Państwa, przechodzimy do punktu drugiego, przyjęcie porządku obrad. Czy mają Państwo propozycje zmian porządku obrad? Ja bym jeszcze poprosił tutaj Pana Radnego Wojciecha Kudelskiego o potwierdzenie kworum. Dobrze i Pan Radny Jan Rejczak. Dobrze, proszę Państwa, więc po posiedzeniu Konwentu dzisiaj chcemy Państwu zaproponować jedną zmianę w porządku obrad. W związku z tym, że Komisja Rozwoju Gospodarczego i Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu nie opracowała sprawozdania stanowiska w sprawie budowy drogi ekspresowej S10 w wariantcie najbliższym granic miasta Płocka. Tutaj posiedzenie komisji jest planowane na 8 grudnia w tej

sprawie z udziałem zainteresowanych przedstawicieli samorządów. Po dzisiejszym posiedzeniu Konwentu oraz komisji Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza”, proponujemy Państwu, żeby jako nowy punkt dziesiąty wprowadzić punkt projektu uchwały w sprawie nadania Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza”, Panu Danielowi Olbrychskiemu. To byłby druk numer 1116. Czy są inne propozycje zmiany porządku obrad? Proszę Państwa, jeżeli nie, przystąpimy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za zmianą punktu dziesiątego porządku obrad polegającą na wprowadzeniu jako punktu dziesiątego projektu uchwały, w sprawie nadanie Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza” Panu Danielowi Olbrychskiemu, zamiast dotychczasowego punktu sprawozdanie Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu o projekcie stanowiska, w sprawie budowy drogi ekspresowej S10 w wariantcie najbliższym granic miasta Płocka? Druk numer 1094. Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Wojciech Kudelski nie jest podłączony do kworum. Pan Radny Łukasz Kudlicki także. Panowie tutaj twierdzą, że nie mogą zagłosować. Czy możemy tutaj Panów Radnych do kworum dołączyć? No właśnie. I jeszcze Pan Radny Jan Rejczak. Dobrze, jeszcze Pan Radny Wojciech Kudelski. Dobrze, dziękuję bardzo. Za przyjęciem zmiany w porządku obrad głosowało 32 Radnych, 4 Radnych było przeciw, 13 Radnych wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik przyjął zmianę w porządku obrad. Proszę Państwa, przechodzimy wobec tego do punktu trzeciego. Wybór wiceprzewodniczącej/wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Mazowieckiego. W związku z wygaśnięciem mandatu Radnego Adama Orlińskiego, Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Mazowieckiego, zachodzi konieczność wyboru nowego wiceprzewodniczącego Sejmiku. Zgodnie z § 19 ust. 2 Statutu Województwa Mazowieckiego, kandydata na wiceprzewodniczącego Sejmiku może zgłosić przewodniczący Sejmiku, komisja, klub radnych, grupa co najmniej 10 radnych. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o Samorządzie Województwa, wyboru wiceprzewodniczącego dokonuje się bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Sejmiku w głosowaniu tajnym. Proszę Państwa zatem o zgłaszanie kandydatów lub kandydatek. Proszę bardzo, Pan Marszałek Adam Struzik.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

- Szanowny Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku w imieniu Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego zgłaszam kandydaturę Pana Radnego Przewodniczącego Konrada Wojnarowskiego. Nie muszę przedstawiać, jest jednym z nas, od wielu lat pracuje w Sejmiku i myślę, że będzie godnie wypełniał tę funkcję. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Proszę bardzo Pan Michał Pruszyński.

Michał Pruszyński

- Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Wysoki Sejmiku, w imieniu Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości na stanowisko funkcji wiceprzewodniczącego Sejmiku chcę zgłosić Pana Radnego Wojciecha Zabłockiego. Myślę, że Pana Radnego Zabłockiego również nie trzeba przedstawiać. To niezwykle doświadczony samorządowiec, w przeszłości radny dzielnicy w Warszawie, również radny miasta stołecznego Warszawy, były burmistrz dzielnicy Praga Północ, obecnie Radny Sejmiku Województwa Mazowieckiego, więc pomimo tego młodego wieku, samorządowiec niezwykle doświadczony. Ten wniosek tak naprawdę mogę umotywić liczbą, liczbą 47. Na ten moment 47% składu Sejmiku Województwa Mazowieckiego nie posiada swojego przedstawiciela w prezydium Sejmiku. Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości od samego początku nie jest reprezentowany w prezydium wiele, ostatnio, nawet w ostatnich dniach mówi się o tych standardach, jeżeli chodzi o reprezentację w prezydiach określonych gremiów. Myślę, że tutaj w Sejmiku Województwa Mazowieckiego możemy wspólnie naprawić ten błąd, który został popełniony kilka lat temu, kiedy przedstawiciel największego klubu radnych w Sejmiku nie został wybrany do prezydium i tak większość organizuje prace, a Pan Radny Zabłocki zasługuje na to poparcie i bardzo o to w imieniu Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości proszę. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję. Czy są jeszcze inne kandydatury na funkcję wiceprzewodniczącego? Wiceprzewodniczącej? Proszę Państwa, jeżeli nie, zapytam kandydatów, czy wyrażają zgodę na kandydowanie. Czy Pan Konrad Wojnarowski wyraża zgodę na kandydowanie? Dziękuję bardzo. Czy Pan Radny Wojciech Zabłocki wyraża zgodę na kandydowanie? Dziękuję bardzo. Proszę Państwa, proponuję, żebyśmy wybrali może trzyosobową komisję skrutacyjną, chyba, że będzie więcej chętnych do pracy w komisji. Proszę o zgłaszanie kandydatów do Komisji Skrutacyjnej. Proszę bardzo. Czy Pani Radna Katarzyna Bornowska się zgadza? Dobrze, dziękuję bardzo. Dobrze. Czy Pan Radny Łukasz Gołębiowski się zgadza? Dobrze. Czy Pan Radny Leszek Przybytniak się zgadza? Dziękuję bardzo. Proszę Państwa, czy jakieś inne zgłoszenia są? Jeżeli nie, to przegłosujemy, proszę państwa, skład komisji skrutacyjnej trzyosobowej. Kto z Państwa Radnych jest za powołaniem komisji skrutacyjnej w składzie Katarzyna Bornowska, Łukasz Gołębiowski, Leszek Przybytniak? Mamy głosowanie tutaj gotowe? Już mamy. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Stefan (...) Dobrze, dziękuję bardzo. Czyli za takim składem komisji głosowało 49 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Dziękuję bardzo. Proszę Państwa, stwierdzam, że Sejmik powołał komisję skrutacyjną w składzie Katarzyna Bornowska, Łukasz Gołębiowski, Leszek Przybytniak. I prosiłbym teraz komisję o ukonstytuowanie się i przygotowanie kart do głosowania. I proszę Państwa, teraz ogłaszam 5 minut przerwy. Tylko przypomnę Państwu, że w punkcie 21 mamy projekt uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Jacka Malczewskiego. Czy komisja skrutacyjna już się ukonstytuowała? Dobrze, to proszę bardzo komisję o informacje o funkcjach, jakie Państwo przyjęli w komisji oraz o sposobie głosowania. Proszę bardzo.

Katarzyna Bornowska

- Szanowni Państwo, jako Przewodnicząca komisji skrutacyjnej, chciałabym Państwu przedstawić zasady głosowania więcej niż na jednego kandydata. Sejmik wybiera ze swego grona wiceprzewodniczącego Sejmiku bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Sejmiku w głosowaniu tajnym. Na karcie do głosowania znajdują się nazwiska wszystkich zgłoszonych kandydatów. Nazwiska zostały umieszczone w kolejności alfabetycznej. Przy nazwisku każdego kandydata znajduje się jedna kratka. Głosujemy poprzez wstawienie znaku X maksymalnie przy nazwisku jednego kandydata. Głos jest nieważny, jeżeli przy nazwisku żadnego kandydata nie wstawiono znaku X, albo wstawiony znak X przy nazwisku więcej niż jednego kandydata, a także jeśli oddano inną kartę do głosowania niż wydano. Przedstawię teraz procedurę głosowania. Wyczytany w kolejności alfabetycznej radny podchodzi do stołu prezydialnego, podpisuje na liście odebranie karty do głosowania i oddaje głos, po czym wrzuca kartę do urny wyborczej kwitując na liście oddanie głosu. Można skorzystać z przygotowanej kotary wyborczej

Leszek Przybytniak

- Panie Przewodniczący, czy wszystko jest jasne, jeśli chodzi o wybory?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Tak, tylko pytanie, urna?

Leszek Przybytniak

- Czy możemy... tu ma być urna? Na środku? Dobrze.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- No dobrze, proszę Państwa, to może tutaj będzie Państwu najłatwiej podpisywać, dobrze?

Leszek Przybytniak

- To znaczy Panie Przewodniczący, ja listę mam jedną i podpisy myślę, że tutaj by dokonywali radni podpisów. No bo musiały być dwie listy.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Ale tą listę do odczytania, to może listę obecności, dobrze? Poprosimy i...

Leszek Przybytniak

- T o chyba, że tak.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- I będzie prościej, a wtedy tutaj będzie łatwiej podpisywać, dobrze?

Leszek Przybytniak

- Nie mam problemu żadnego. No, dobrze. To proszę bardzo, będzie z listy czytał. Bardzo proszę Szanowni Państwo, rozpoczynamy głosowanie. Poproszę pana kolegę Mirosława Augustyniaka. Następna szykuje się koleżanka Radna Joanna Bala. Poproszę Radną Ewę Białecką. Przygotowuje się Radny Andrzej Bittel. Radna Katarzyna Bornowska. Radna Anna Brzezińska. Radna Helena Cichocka. Radny Artur Tomasz Czaplinski. Radna Maria Bożena Gajewska. Radny Łukasz Gołębiowski. Radny Michał Tadeusz Góras. Radny Michał Grodzki. Radna Kierzkowska Urszula Anna. Radny Kołodziejski Witold Czesław. Radny Kołodziejski, bardzo proszę. Radny Kowalski Jakub Piotr. Radna Wiesława Krawczyk. Radny Kucharski Tomasz Antoni. Radny Kudelski Wojciech Józef. Radny Kudlicki Łukasz. Radna Lanc Elżbieta, Radna Lubiak-Katarzyna. Radny Milewski Mirosław Marian. Radny Obermeyer Paweł Jerzy. Radny Olszewski Damian Dariusz. Radna Orzełowska Janina Ewa. Radna Paprocka-Ślusarska Wioletta. Radny Podśudek Marcin. Radny Pruszyński Michał Feliks. Radny Przybytniak Leszek Janusz. Dziękuję. Radny Raboszuk Wiesław Mariusz. Radny Rajkowski Rafał Piotr. Radny Rakowski Ludwik Jerzy. Radny Rejczak Jan. Radny Rytel Konrad Szymon. Radny Skolimowski Krzysztof Piotr. Radna Stalińska Dorota Janina. Radny Struzik Adam Krzysztof. Radny Strzałkowski Krzysztof Grzegorz. Radna Szczerba Ewa. Radna Śmietanka Aleksandra Ewa. Radny Śmietanka Tomasz Józef. Radny Traczyk Stefan. Radna Woźniak-Sionek Elżbieta. Radny Winiarski Krzysztof. Radny Wiśniakowski Bartosz. Radny Wojnarowski Konrad. Radna Wolszczak Anna. Radny Zabłocki Wojciech Jakub. Radna Zakrzewska Jadwiga Teresa. Radna Ziątek Izabela, Ziątek, przepraszam, Ziątek. Oj, tam troszkę. Radny Żochowski Krzysztof Jan.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Czy wszyscy Państwo Radni odebrali już kartę do głosowania? Proszę Państwa, to rozumiem, że teraz komisja odczyta jeszcze raz Państwa Radnych z prośbą o wrzucanie kart do urny i potwierdzenie tego również podpisem na liście. Proszę bardzo.

Leszek Przybytniak

- Panie Przewodniczący, oczywiście czytamy te osoby, które nie dokonały wpisu i ewentualnie nie wrzuciły jeszcze karty. Kowalski Jakub Piotr. Nie ma. Rakowski Ludwik Jerzy. Bardzo proszę. Proszę o podpisanie. Proszę bardzo. Rytel Konrad Szymon. Bardzo prosimy podpisać. Dzięki. Skolimowski Krzysztof Piotr. Skolimowski Krzysztof Piotr. Karta została pobrana, nie została wrzucona. Szczerba Ewa. Na pewno wrzuciła pani? No dobrze, zobaczymy. To nie podpisała, proszę bardzo. Ja powoli zapraszałem, ale... Tu już wszyscy. Jeszcze raz Szanowni Państwo Radni, Pana Kowalskiego Jakuba nie ma. Nieobecny. I mamy tutaj Skolimowski Krzysztof Piotr. Nie podpisał się, nie wrzucił karty, jeżeli nie podpisał. Wrzucił? Ale niech podpisze, niech przyjdzie i podpisze. Musimy poczekać. Gdzie on poszedł? No musi być. Szanowni Państwo, musimy chwilę poczekać na Radnego Skolimowskiego Krzysztofa. O, już jest. Zapraszamy tutaj do podpisu. Nie ma. Zapraszamy tutaj do podpisu. Prosimy Pana Przewodniczącego o komunikat, idziemy liczyć, jeśli chodzi o...

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Proszę Państwa, rozumiem, że wszyscy Państwo Radni już oddali głos. Proszę Państwa, wobec tego 5 minut przerwy dla komisji w celu policzenia głosów i no powiedzmy może trochę więcej niż 5 minut po 12 wznawiamy obrad. Proszę Panią Katarzynę Bornowską o zabranie głosu i poinformowanie o wyniku wyborów.

Katarzyna Bornowska

- Szanowni Państwo, protokół komisji skrutacyjnej z głosowania w sprawie wyboru wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 listopada 2023 roku. komisja skrutacyjna w składzie Przewodnicząca Katarzyna Bornowska, członkowie Łukasz Gołębiowski i Leszek Przybytniak stwierdza, iż uprawnionych do udziału w głosowaniu w sprawie wyboru wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Mazowieckiego jest 51 Radnych. Wydano 50 kart do głosowania. W głosowaniu udział wzięło 50 Radnych. Głosów ważnych oddano 50, nieważnych 0. Komisja stwierdza, iż kandydaci otrzymali następującą liczbę głosów. Konrad Wojnarowski 26, Wojciech Zabłocki 24. Komisja stwierdza, iż wiceprzewodniczącym Sejmiku Województwa Mazowieckiego wybrano Konrada Wojnarowskiego.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo i gratuluję Panu Przewodniczącemu. Proszę Państwa, stwierdzam, że Sejmik w głosowaniu tajnym podjął uchwałę o następującej treści. W głosowaniu tajnym Wiceprzewodniczącym Sejmiku Województwa Mazowieckiego wybrany został Konrad Wojnarowski. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Tak, dziękuję bardzo komisji skrutacyjnej. Proszę bardzo Pan Przewodniczący Konrad Wojnarowski.

Konrad Wojnarowski

- Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Wysoki Sejmiku, bardzo serdecznie dziękuję za zaufanie radnym klubu Koalicji Obywatelskiej oraz Polskiego Stronnictwa Ludowego. Mandat Wiceprzewodniczącego postaram się wypełniać nie tylko na tej sali, ale również wśród mieszkańców Mazowsza z należytą rzetelnością, starannością i sumiennością. Jeszcze raz bardzo serdecznie dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, przechodzimy do punktu czwartego. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie składów osobowych Komisji Sejmiku Województwa Mazowieckiego, druk numer 1105. Proszę Państwa, w związku z objęciem mandatu przez nowe radne, musimy wprowadzić zmiany w składach osobowych komisji i przyjąć stosowną uchwałę. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Proszę Państwa, jeżeli nie, wnioskuję o przejście do drugiego czytania. Ja tylko może przypomnę Państwu tutaj, że Pani Radna Elżbieta Woźniak-Sionek wyraziła chęć pracy w Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Komisji Polityki Społecznej i Prorodzinnej oraz Komisji Budżetu i Finansów. Pani Radna Wiesława Krawczyk zgłosiła akces do Komisji Promocji Województwa Mazowieckiego i Współpracy Zagranicznej, Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Komisji Strategii Rozwoju Regionalnego i Zagospodarowania Przestrzennego oraz doraźnej Komisji do Spraw Planowanej Budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego, ale to już będzie w punkcie następnym. Pan Konrad Wojnarowski byłby w tej chwili w Komisji Prawa, Samorządu Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, Komisji Budżetu i Finansów oraz Komisji Rozwoju Gospodarczego i Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu. A Pani Radna Aleksandra Śmietanka byłaby w Komisji Promocji Województwa Mazowieckiego i Współpracy Zagranicznej, w Komisji Infrastruktury oraz Prawa Samorządu Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego. Czy państwo Radni macie jeszcze jakieś propozycje zmian w składach osobowych Komisji Sejmiku Województwa

Mazowieckiego? Jeżeli nie, to wnioskuję o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję, że Sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1105? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Mirosław Augustyniak, Pan Radny Wojciech Kudelski. Czy pan radny... nie, już Pan Radny zagłosował. Dobrze. Czy Pan Radny Wojciech Kudelski głosował? Pan Prezydent? Może prośba, żeby się przyjrzeć jakoś tam tabletowi Pana Radnego, dobrze? Bo to nie pierwszy raz jest jakiś problem. Dobrze, dziękuję bardzo. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 50 Radnych razem z Panem Radnym Wojciechem Kudelskim. Nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie składów osobowych Komisji Sejmiku Województwa Mazowieckiego, druk numer 1105. Proszę Państwa, przechodzimy do punktu piątego. Tutaj przyczyną zmian jest także objęcie mandatu poselskiego przez radnych, w tym przypadku Piotra Kandybę oraz Adama Orlińskiego. I po konsultacjach tutaj na Konwencie, proponuję do składu komisji powołać Panie Radne Wiesławę Krawczyk i Aleksandrę Śmietankę. Czy macie Państwo propozycje innych zmian, ewentualnie chcecie Państwo zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Jeżeli nie, to wnioskuję o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję, iż Sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1115? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Łukasz Kudlicki. Czy Pan Radny głosuje? Dziękuję bardzo. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 27 Radnych, 17 Radnych było przeciw, 6 Radnych wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik przyjął projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania Doraźnej Komisji Sejmiku Województwa Mazowieckiego do spraw planowanej budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego, druk numer 1115. Przechodzimy do punktu szóstego. O zabranie głosu proszę Pana Przewodniczącego Marcina Podsędkę.

Marcin Podsędek

- Szanowny Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Wysoki Sejmiku. Pragnę przedstawić Państwu sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały zmieniającej uchwałę, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej Mazowsze dla Sportu 2023. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpoczęciu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 21 listopada 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały zmieniający uchwałę, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej Mazowsze dla Sportu 2023 z druku numer 1108. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1108? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 50 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej Mazowsze dla Sportu 2023, druk numer 1108. Przechodzimy do punktu siódmego. O zabranie głosu proszę Pana Przewodniczącego Marcina Podsędkę.

Marcin Podsędek

- Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Wysoki Sejmiku, mam zaszczyt

przedstawić Państwu sprawozdanie z Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały w sprawie rocznego programu współpracy województwa mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności i pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 21 listopada 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały, w sprawie rocznego programu współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok. Druk numer 1111. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1111? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Leszek Przybytniak. Dziękuję bardzo. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych. Nikt nie był przeciw. Jeden Radny wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie rocznego programu współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3, ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok, druk numer 1111. Przechodzimy do punktu 8. O zabranie głosu ponownie proszę Pana Przewodniczącego Marcina Podsędkę.

Marcin Podsędek

- Dziękuję bardzo Panie Przewodniczący. Szanowni Państwo, Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Wysoki Sejmiku, Szanowni Państwo, mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały zmieniającej uchwałę, w sprawie udzielenia pomocy finansowej z przeznaczeniem na realizację projektów w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpoczęciu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 21 listopada 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały zmieniający uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej z przeznaczeniem na realizację projektów w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego z druku numer 1113. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1113? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Michał Grodzki. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 49 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę, w sprawie udzielenia pomocy finansowej z przeznaczeniem na realizację projektów w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego, druk numer 1113. Przechodzimy do punktu dziewiątego. O zabranie głosu proszę Panią Przewodniczącą Annę Brzezińską.

Anna Brzezińska

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowny Zarządzie, Wysoki Sejmiku.

Sprawozdanie Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałaniu Bezrobociu o projekcie uchwały, w sprawie pozbawienia kategorii dróg wojewódzkich niektórych dróg oraz odcinków dróg położonych na terenie województwa mazowieckiego. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie pozbawienia kategorii dróg wojewódzkich niektórych dróg oraz odcinków dróg położonych na terenie województwa mazowieckiego z druku numer 1077. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawczyni lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1077? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 47 Radnych, nikt nie był przeciw, 3 Radnych wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie pozbawienia kategorii dróg wojewódzkich niektórych dróg oraz odcinków dróg położonych na terenie województwa mazowieckiego, druk numer 1077. Przechodzimy do punktu dziesiątego. Projekt uchwały w sprawie nadania Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza” Panu Danielowi Olbrychskiemu, druk numer 1116. Tak jak to było mówione w punkcie drugim, czyli dotyczący przyjęcia porządku obrad, Komisja Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza” podjęła decyzję o uhonorowaniu Pana Daniela Olbrychskiego Odznaką Honorową „Zasłużony dla Mazowsza” i w związku z tym proponuję Państwu przyjęcie odpowiedniej uchwały. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Jeżeli nie, wnioskuję o przejście do drugiego czytania. A przepraszam bardzo, proszę bardzo Pan Radny Michał Góras.

Michał Góras

- Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, Szanowni Państwo, chcąc usłyszeć słowa Pana Przewodniczącego w tym gwarze, niestety nie usłyszałem, która komisja wysłała z taką inicjatywą. Nie przypomina mi się by był ten projekt uchwały procedowany na Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego. A po drugie, jakie jest uzasadnienie do tej uchwały? Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Panie Radny, myślę, że się nie przypomina Panu coś, co się Panu nie może po prostu przypomnieć, ponieważ projektów tych uchwał w sprawie nadania Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza” nie opiniują komisje. Jest Komisja Odznaki Honorowej Zasłużony dla Mazowsza, w skład której wchodzi przewodniczący Sejmiku oraz przewodniczący, przewodniczący klubów. Mieliśmy proszę Państwa, wniosek tutaj także Pana Burmistrza Podkowy Leśnej Pana Artura Tusińskiego, której to gminy, czy też miasta jest mieszkańcem Pan Daniel Olbrychski, którego wydaje mi się, że nie muszę Państwu tutaj jakoś w sposób szczegółowy przedstawiać. Komisja dzisiaj zaproponowała podjęcie tej uchwały. Na następnym posiedzeniu Sejmiku myślę, że propozycji będzie więcej, ponieważ powoli proszę Państwa zmierzamy do końca kadencji, a wniosków o nadanie tytułu honorowego Zasłużonego dla Mazowsza, Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza” mamy do rozpatrzenia jeszcze chyba kilkanaście. Tak że proszę Państwa, czy ktoś jeszcze w sprawie projektu uchwały chciałby zabrać głos? Wnioskuję o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję, iż Sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1116? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 28 Radnych, 14 Radnych było przeciw, 8 Radnych wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie nadania Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza” Panu Danielowi

Olbrychskiemu, druk numer 1116. Przechodzimy do punktu 11. O zabranie głosu proszę Panią Przewodniczącą Annę Brzezińską.

Anna Brzezińska

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Marszałku, Szanowny Zarządzie, Wysoki Sejmiku. Sprawozdanie Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu o projekcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nabycie własności nieruchomości położonej w Radomiu, oznaczonej jako działka ewidencyjna. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu, celem przeprowadzenia pierwszego odczytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nabycie własności nieruchomości położonej w Radomiu oznaczonej jako działka ewidencyjna z druku numer 1106. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawczynie lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1106? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 50 radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na nabycie własności nieruchomości położonej w Radomiu, druk numer 1106. Przechodzimy do punktu 12. O zabranie głosu ponownie proszę Panią Przewodniczącą Annę Brzezińską.

Anna Brzezińska

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Marszałku, Szanowny Zarządzie, Wysoki Sejmiku sprawozdanie Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu o projekcie uchwały, w sprawie wyrażenia zgody na nabycie na rzecz Województwa Mazowieckiego udziału wynoszącego 1/2 części we własności nieruchomości położonej w Grodzisku Mazowieckim przy ulicy Traugutta 41 oznaczonej jako działka ewidencyjna numer 17 obręb 0011. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały, w sprawie wyrażenia zgody na nabycie na rzecz Województwa Mazowieckiego udziału wynoszącego 1/2 części we własności nieruchomości, położonej w Grodzisku Mazowieckim przy ulicy Traugutta 41 oznaczonej jako działka ewidencyjna numer 17 obręb 0011, z druku numer 1107. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawczynie lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1107? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Andrzej Bittel i Pan Radny Wojciech Zabłocki. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie wyrażenia zgody na nabycie na rzecz Województwa Mazowieckiego udziału wynoszącego jedną drugą we własności nieruchomości położonej w Grodzisku Mazowieckim przy ulicy Romualda Traugutta 41 oznaczonej jako działka

ewidencyjna nr 17 obręb 0011, druk nr 1107. Przechodzimy do punktu 13. O zabranie głosu proszę Pana Przewodniczącego Krzysztofa Skolimowskiego.

Przewodniczący Komisji Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego Krzysztof Skolimowski

- Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, przedstawiam sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego o projekcie uchwały, w sprawie Regulaminu przyznawania pomocy stypendialnej dla uczniów uzdolnionych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, pobierających naukę w VII i VIII klasach szkoły podstawowej oraz liceach ogólnokształcących zlokalizowanych na terenie Województwa Mazowieckiego w ramach projektów Mazowiecki program stypendialny dla uczniów uzdolnionych realizowanych na obszarze Regionu Mazowieckiego Regionalnego oraz Regionu Mazowieckiego Stołecznego w roku szkolnym 2023-2024. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. W trakcie pierwszego czytania projektu uchwały zostały zgłoszone następujące poprawki. Pierwsza, w uzasadnieniu do projektu uchwały w części podstawowe założenia projektu w roku szkolnym 2023-2024, w punkcie 1 kwotę 2022 zł zastępuje się kwotą 3370 zł. Natomiast kwotę 2229 złotych zastępuje się kwotą 3820 złotych. W regulaminie stanowiącym załącznik, znaczy druga poprawka, w regulaminie stanowiącym załącznik do projektu uchwały w § 3 ust. 1 pkt 1, kwotę 2022 złotych zastępuje się kwotą 3370 złotych, natomiast kwotę 2292 zł zastępuje się kwotą 3820 zł. Powyższe poprawki uzyskały pozytywną rekomendację Komisji. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 15 listopada 2023 pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie Regulaminu pomocy stypendialnej dla uczniów uzdolnionych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, pobierających naukę w klasach VII i VIII szkoły podstawowej oraz liceach ogólnokształcących, zlokalizowanych na terenie Województwa Mazowieckiego w ramach projektu Mazowiecki program stypendialny dla uczniów uzdolnionych, realizowanego na obszarze Regionu Mazowieckiego Regionalnego oraz Regionu Warszawskiego Stołecznego, w roku szkolnym 2023-23 z druku 1095 wraz z przyjętymi poprawkami.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Proszę Państwa, w pierwszej kolejności przegłosujemy poprawki zgłoszone podczas posiedzenia komisji. Przystępujemy do głosowania poprawki nr 1 w brzmieniu: w uzasadnieniu do projektu uchwały w części podstawowe założenia projektu w roku szkolnym 2023-2024, w punkcie pierwszym kwotę 2022 zł zastępuje się kwotą 3370 zł, natomiast kwotę 2229 zł zastępuje się kwotą 3820 zł. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem poprawki nr 1? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem poprawki nr 1 głosowało 47 Radnych. Nikt nie był przeciw. Jeden Radny wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego poprawkę przyjął. Przystępujemy do głosowania poprawki nr 2 w brzmieniu: w regulaminie stanowiącym załącznik do projektu uchwały w § 3, ust. 1, pkt 1 kwotę 2022 zł, zastępuje się kwotą 3370 zł, natomiast kwotę 2292 zł zastępuje się kwotą 3820 zł. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem poprawki nr 2? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem poprawki numer 2 głosowało 48 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego poprawkę przyjął. Przystępujemy do głosowania całego projektu uchwały wraz z przyjętymi poprawkami. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1095 wraz z przyjętymi poprawkami? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 49 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie Regulaminu przyznawania pomocy stypendialnej dla uczniów uzdolnionych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, pobierających naukę w VII i VIII klasach szkoły podstawowej oraz liceach ogólnokształcących zlokalizowanych na terenie Województwa Mazowieckiego, w ramach projektu Mazowiecki program stypendialny dla uczniów

uzdolnionych, realizowanych na obszarze Regionu Mazowieckiego Regionalnego oraz Regionu Warszawskiego Stołecznego w roku szkolnym 2023-2024, druk numer 1095 wraz z przyjętymi poprawkami. Przechodzimy do punktu 14. O zabranie głosu proszę ponownie Pana Przewodniczącego Krzysztofa Skolimowskiego.

Przewodniczący Komisji Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego Krzysztof Skolimowski

- Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Edukacji i Nauki Szkolnictwa Wyższego, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. W trakcie pierwszego czytania projektu uchwały została zgłoszona następująca poprawka. W regulaminie stanowiącym załącznik do projektu uchwały w § 3 ust. 1 pkt 4, kwotę 2022 zł zastępuje się kwotą 3370 zł, natomiast kwotę 2292 zł zastępuje się kwotą 3820 zł. Powyższa poprawka uzyskała pozytywną rekomendację Komisji. Komisja, po rozpatrzeniu projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 15 listopada 2023 pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały, w sprawie regulaminu przyznawania pomocy stypendialnej dla uczniów szkół zawodowych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 w roku szkolnym. 2023-2024 z druku numer 1096 wraz z przyjętą poprawką.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. W pierwszej kolejności przegłosujemy poprawkę zgłoszoną podczas posiedzenia komisji w brzmieniu: w regulaminie stanowiącym załącznik do projektu uchwały w § 3, ust. 1, pkt 4, kwotę 2022 złotych zastępuje się kwotą 3370 złotych, natomiast kwotę 2292 złotych zastępuje się kwotą 3820 złotych. Kto z państwa radnych jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem poprawki głosowało 49 Radnych. Nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego poprawkę przyjął. Przystępujemy do głosowania całego projektu uchwały wraz z przyjętą poprawką. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1095 wraz z przyjętą poprawką? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Rafał Rajkowski. I Pan Radny Andrzej Bittel. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych. Nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie regulaminu przyznawania pomocy stypendialnej dla uczniów szkół zawodowych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 w roku szkolnym 2023-2024, druk numer 1096 wraz z przyjętą poprawką. Przechodzimy do punktu 15. Projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2024-2038. Druk numer 1109. O zabranie głosu proszę Skarbnika Województwa Mazowieckiego Pana Marka Mieształskiego. A proszę Państwa korzystając z okazji, że pewnie Pan Skarbnik trochę czasu Państwu Radnym zajmie, proszę bardzo Komisję Budżetu i Finansów o zebranie się może tutaj w prawym rogu sali. Ja przypomnę Państwu tylko skład komisji po dzisiejszych zmianach. Państwo Radni Ewa Białecka, Łukasz Gołębiowski, Michał Góras, Tomasz Kucharski, Wojciech Kudelski, Elżbieta Lanc, Ewa Orzełowska, Marcin Podśędek, Michał Pruszyński, Wiesław Raboszuk, Rafał Rajkowski, Adam Struzik, Tomasz Śmietanka, Stefan Traczyk, Konrad Wojnarowski, Elżbieta Woźniak-Sionek i Izabela Ziątek. Prośba, żeby Państwo dopełnili formalności i wybrali pełny skład prezydium komisji. Proszę bardzo, Panie Skarbniku.

Marek Mieształski – Skarbnik Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Wysoki Sejmiku, to już po raz 26 mam przyjemność w imieniu Zarządu przedstawiać Państwu projekt budżetu Województwa Mazowieckiego. Tradycyjnie omówię obydwie te projekty uchwał, zarówno dotyczący budżetu, jak i WPF-u, ponieważ one się ze sobą bardzo mocno wiążą. I najpierw omówię projekt budżetu, bo z niego wynikają pewne założenia do WPF-u. Oczywiście pierwsza kolumna dotycząca bieżącego budżetu, jak i pewnych założeń, projekcji na lata przyszłe. Budżet na rok 2024 po stronie

dochodowej, to jest 6 miliardów 731 milionów, po stronie wydatkowej 8 miliardów 222 miliony złotych. Przypomnę Państwu, że pierwszy budżet naszego województwa, to było około 360 milionów złotych, a więc ponad 12 razy mniej. Oczywiście mamy tutaj różnicę między dochodami i wydatkami i ta różnica jest uzupełniona przychodami w wysokości 1,984,4 mld. Na te przychody składają się spłaty pożyczek, które myśmy udzielili 34 mln, kredyt w rachunku bieżącym 300 milionów, kredyt długoterminowy 1,450,000,000 zł i pożyczka długoterminowa 200,000,000 zł. I drobna kwota rozliczenia środków niewykorzystanych w latach ubiegłych. Deficyt 1,490,000,000 zł i źródłem pokrycia tego deficytu będzie kredyt i pożyczka długoterminowa oraz wpłaty naszych pożyczek. Mamy nadwyżkę operacyjną ponad 1,7 mld zł i ta nadwyżka jest dla nas bardzo istotna, ponieważ ona obrazuje zdolność województwa do zarówno spłat zadłużenia, jak i inwestowania. W kolejnym slajdzie macie Państwo podział tych naszych dochodów. Głównie to są nasze dochody własne, udział w podatkach CIT, PIT 84,3%. Pozostałe dochody to już są niewielkie kwoty, stosunkowo sporo, to są dotacje na programy operacyjne i to są dotacje z budżetu państwa. Jakie założenia tego budżetu zarząd przyjął na rok przyszły? Wzrost wydatków o 6,6% to jest zgodne z tym, co zaplanowane jest w projekcie budżetu państwa, wynagrodzenia o 15% plus pochodne, to chcemy w ten sposób zniwelować skutki inflacji, no jak również uczynić pracę w urzędzie i w ogóle w samorządzie województwa atrakcyjną, ponieważ w ostatnich latach ta atrakcyjność zdecydowanie się u nas obniżyła. Kolejne slajdy będę pomijał, tylko niektóre będę Państwu przedstawiał. Jak Państwo widziecie, nasze dochody w ponad 88%, to są dochody własne, zarówno dotacje, jak i subwencje z budżetu państwa to są niewielkie, może kwotowo to jest sporo, natomiast niewielki to jest udział. Kolejny slajd, to jest porównanie do lat, do roku jeszcze bieżącego. I tu Państwo widziecie, że wszędzie mamy wzrosty, jedynie subwencja ogólna, czyli to, co otrzymujemy z budżetu państwa jest mniejsza o 15 milionów złotych. Kolejne porównania, ja nie będę tego mówić dokładnie, Państwo otrzymacie wszystkie te, całą tę prezentację, a poza tym będziemy szczegółowo to omawiać na posiedzeniach komisji, już w rozbiciu na poszczególne plany finansowe, które są w zainteresowaniu poszczególnych komisji. Wydatki budżetu są w zdecydowanej większości ponad 92,6% finansowane dochodami własnymi, środkami własnymi, tylko nieco ponad 7% są to dotacje. Co jest bardzo istotne? Stosunek wydatków majątkowych do wydatków bieżących. Jak Państwo widziecie, nasz budżet jest bardzo mocno proinwestycyjny. W tym projekcie przewidujemy aż ponad 35% wydatków majątkowych w stosunku do niecałych 30% w roku bieżącym. Ta tendencja jest w naszym budżecie widoczna. Staramy się jak najwięcej inwestować, tak aby z jednej strony zwiększać źródła dochodów, a z drugiej strony rozwijać infrastrukturę wojewódzką. Jak Państwo wiecie, sporo środków przeznaczamy na finansowanie naszych jednostek budżetowych, które realizują zadania województwa. Większość tych jednostek, to są jednostki oświatowe, 35, liczba się nie zmieniła, i pozostałe 10 jednostek. Wydatki oświatowe. Tutaj tradycyjnie to, co otrzymujemy z budżetu państwa, czyli subwencje oświatowe, nie wystarcza na wszystkie wydatki tych naszych jednostek. Już ponad 50% to są nasze środki własne. Nawet odliczając inwestycje, których mamy około 30 milionów, to ponad 130 milionów w stosunku do (...) Dokładamy ze środków własnych. Tutaj na tym slajdzie macie Państwo porównanie dotacji na zadania bieżące. Jak zawsze największa kwota, to jest dotacja dla przewoźników kolejowych, tak zwana rekompensata, ale również spora kwota, jak Państwo dalej zobaczycie, będzie wpłaty do budżetu państwa. Dotacje dla instytucji kultury, co roku są one coraz większe. W tym projekcie, to jest o 8,02% więcej, ale są też rezerwy celowe zwiększone zarówno na zadania z zakresu upowszechniania kultury i dotacji, jak i programu tego naszego sztandarowego programu umożliwiającego uczniom szkół podstawowych i ponadpodstawowych korzystanie z naszych instytucji kultury. Jeśli chodzi o płatności unijne na przyszły rok, zaplanowaliśmy niecałe 78 milionów i to jest to pięć projektów naszych własnych, które będziemy realizowali przynajmniej na dzień dzisiejszy. Oczywiście w ciągu roku budżetowego to się będzie zmieniało w miarę jak będą uruchamiane kolejne projekty. No i wpłata do budżetu państwa, czyli słynne Janosikowe. Ona z roku na rok rośnie. Będzie to już 1 mld 257 milionów i jest to nieco ponad 22% naszych dochodów podatkowych. Trochę mniej, jeśli chodzi o udział w stosunku do dochodów podatkowych, niż to było w roku bieżącym. To też wynika z tego, że jak Państwo pewnie słyszeliście, nasze dochody

podatkowe zostały zmniejszone o 900 milionów złotych decyzją rządu, który w ustawie o budżecie wprowadził pewne warunki, żeby JST mogły otrzymać wyrównanie za dochody roku 2022. Z wyliczeń wynikało, że nasze wpłaty, które otrzymaliśmy, były niższe niż rzeczywiste wpłaty do budżetu Skarbu Państwa i należało nam się wyrównanie w wysokości 900 milionów. No niestety tak się złożyło, że nie otrzymamy tego wyrównania. Mamy to, co mamy. Pewnie te 900 milionów by mogło służyć do zmniejszenia kredytu, jaki jesteśmy zmuszeni zaciągnąć. Kolejny slajd pokazuje nam nasze programy wsparcia. Jest to coś, czym województwo od dawna chwali się i jest dumne. Te programy wsparcia się z roku na rok rozwijają. Na rok 2024 łącznie kwota tych programów wsparcia to jest 885,9 mln zł, więcej niż to było w roku bieżącym o ponad 120 milionów złotych. Mamy zaplanowane również rezerwy budżetowe, rezerwę ogólną 50 milionów, rezerwy celowe ze środków własnych 279,1 miliona i rezerwy celowe finansowane ze środków zewnętrznych 186,2 miliona. Są to rezerwy przeznaczone na finansowanie projektów unijnych dla naszego FEMU. Macie Państwo te rezerwy wszystkie tutaj wymienione, jest ich sporo. W źródłach finansowania naszych wydatków majątkowych, jak mówiłem, jest to bardzo duża kwota, prawie 2,9 mld. To są głównie oczywiście nasze środki własne, 90 prawie 3% środków własnych. Pozostałe to są dotacje i płatności unijne. Tu według działów, to tylko tradycyjnie największy udział ma Transport i łącznie i kolejny dział to jest Ochrona Zdrowia, pozostałe stosunkowo mniejsze. I to jest jeśli chodzi o budżet, natomiast... Wróćmy do WPF-u, ponieważ jest to punkt i chcemy również to omówić. Macie tutaj Państwo przedstawione na najbliższe lata prognozy, prognozy, które są zawarte w WPF-ie. Jeśli chodzi o dochody i wydatki, my te prognozy, te projekcje na lata przyszłe projektujemy zgodnie z tym, jak zobowiązuje nas do tego minister finansów, który publikuje te prognozy, które mają stosować samorządy. Nasze dochody regularnie rosną, wydatki również, chociaż można powiedzieć, że w kolejnych latach, z uwagi na spore obciążenie kredytowe, długiem, będziemy utrzymywali te wydatki na pewnym dużym, ale mniejszym niż w przyszłym roku poziomie. Również przewidujemy zwiększanie jeszcze kolejne kredyty, tak aby można było wszystkie te przewidywane wydatki sfinansować. Tak wygląda wynik budżetu do 2038 roku, do kiedy WPF jest projektowany. Największy negatywny wynik, czyli deficyt, jest w tym roku. W kolejnym jest już prawie pół miliarda mniejszy i w kolejnym jeszcze mniejszy. Natomiast już od roku 2027 wynik budżetu będzie pozytywny, plusowy, dodatni. Tutaj macie Państwo nadwyżkę operacyjną, to o czym mówiłem przy projektowaniu, przedstawianiu projektu budżetu. Ona cały czas jest w granicach miliarda, a nawet w kolejnych latach zbliża się do dwóch miliardów złotych, a więc jest to dla nas bardzo istotne, bo dzięki temu możemy pokrywać zarówno, spłacać kredyty i pożyczki, jak również część wydatków majątkowych. Dług rośnie aż do 2026 roku, potem spada aż do zera w 2038 roku. Istotny dla nas z punktu widzenia planistycznego jest tzw. indywidualny wskaźnik zadłużenia. To jest to, co samorządy muszą przestrzegać. Dla nas ten indywidualny wskaźnik jest zawsze przez najbliższe lata powyżej 20%, nawet powyżej 22%. Natomiast rzeczywisty wskaźnik, jaki osiągamy, a w tych latach to od 5,8% w roku przyszłym do 12,3% w roku 2027, to jest najwyższy ten wskaźnik, jaki osiągniemy. Trzeba pamiętać, że nie możemy przekroczyć tych 22%. Jakie są nakłady na przedsięwzięcia, które znajdują się w WPF-ie? To jest, jak Państwo widzicie, tych nakładów ze środków własnych to jest łącznie ponad 24 miliardy, chciałem powiedzieć, przy czym wydatki majątkowe prawie 8,5 miliarda, a przedsięwzięcia o charakterze bieżącym 15,5 miliarda złotych. Przy czym trzeba tu podkreślić, że na to ma wpływ głównie rekompensata dla naszych przewoźników. Ona jest wydatkiem bieżącym, no a jest bardzo już, zbliża się do około miliarda rocznie. W poszczególnych obszarach, o czywiście w transporcie tych przedsięwzięć jest ponad prawie 29%. Kolejne to są programy wsparcia na najbliższe lata. No i drogi wojewódzkie prawie 20%. Ochrona zdrowia już pochłania około 15%. Ten slajd szczegółowo określa w poszczególnych dziedzinach stosunek wydatków majątkowych do wydatków bieżących. To jest kilka slajdów, które Państwo będziecie mogli zobaczyć, jakie są największe te przedsięwzięcia i największe inwestycje w poszczególnych działach. To do zapoznania się, jak otrzymacie Państwo ten materiał na swoje skrzynki. To jest dziesięć największych przedsięwzięć. Największe to jest rekompensata, tak jak mówiłem, do 2038 roku przewidywana jest prawie 12,5 mld zł. Programy wsparcia, one się tam kończą w pewnym momencie, jeśli chodzi przynajmniej o

dzisiejszy kształt WPF-u. No i kolejne to będzie, jeśli chodzi o jednostkowe przedsięwzięcie, to jest droga wojewódzka 747, prawie 550 milionów złotych na kolejne lata. I to byłoby wszystko, jeśli chodzi o WPF. Dziękuję Państwu bardzo za uwagę. Będziemy szczególnie budżet omawiali na posiedzeniach poszczególnych komisji, więc, ale oczywiście jeśli Państwo mielibyście dzisiaj pytania, to bardzo proszę. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Proponuję skierować projekt powyższej uchwały do Komisji Budżetu i Finansów w celu kontynuowania pierwszego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję, że Sejmik skierował projekt uchwały do Komisji. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego skierował projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2024-2038, druk numer 1109 do Komisji Budżetu i Finansów. Przechodzimy do punktu 15. Projekt uchwały w sprawie uchwały budżetowej Województwa Mazowieckiego na 2024 rok, druk numer 1110. Przypominam Państwu, że budżet uchwalony jest w trzech czytaniach. Dzisiaj przeprowadzamy pierwsze czytanie, które obejmuje przedstawienie projektu uchwały budżetowej przez zarząd, pytania radnych i odpowiedzi zarządu, debatę w sprawie ogólnych zasad projektu uchwały budżetowej oraz zgłaszanie poprawek. Poprawki muszą dotyczyć zadań własnych województwa, a realizacja zgłaszanego zadania musi zamykać się w roku budżetowym, na który uchwalany jest budżet. Nie mogą one dotyczyć przedsięwzięć wieloletnich, nie mogą powodować zwiększenia wydatków i jednoczesnego zwiększenia deficytu budżetu województwa oraz posiadać błędnej klasyfikacji budżetowej. Nie mogą powodować zmniejszenia rezerwy celowej na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego, art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Radni, którzy zgłaszają poprawki muszą przedstawić je na piśmie w terminie czterech dni roboczych, począwszy od dnia dzisiejszego. Druki poprawek zostały zamieszczone wraz z materiałami na sesję. Zamieszczony tam został również tekst jednolity uchwały w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej. Uchwała zawiera szczegółowe zasady dotyczące wymogów, jakie mają spełniać składane przez Państwa radnych poprawki oraz sposób procedowania uchwały budżetowej. O zabranie głosu proszę Pana Skarbnika Marka Mieszalskiego. Panie Skarbniku. Proszę bardzo.

Marek Mieszalski – Skarbnik Województwa Mazowieckiego

- Panie Przewodniczący, ja przedstawiłem dosyć szczegółowo budżet województwa. Myślę, że nie ma sensu tego powtarzać, tej prezentacji, ponieważ to się ze sobą łączyło, więc zrobiłem to jakby w jednym wystąpieniu. Jeśli można uznać, że już przedstawiłem projekt budżetu, to bardzo proszę.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy Państwo Radni mają pytania do Pana Skarbnika, chcieliby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Proszę bardzo Pan Radny Krzysztof Skolimowski.

Krzysztof Skolimowski

- Panie Przewodniczący, ja co prawda pytania nie mam, natomiast mam jeden postulat, jeden wniosek, który będę zgłaszać, będziemy zgłaszać to wspólnie jako klub też, a rzecz dotyczy problemu osób, młodzieży osiągających szczególne wyniki. I sytuację mamy taką, że dwie uchwały, które dzisiaj podjęliśmy, one w poprzednich latach realizowały projekt wsparcia uczniów szczególnie uzdolnionych. Niestety ewolucja tych środków unijnych poszła w tę stronę, że te stypendia, które dzisiaj uchwalaliśmy na Sejmiku, one bardziej wypełniają taką funkcję socjalną, natomiast nie są w stanie już w tym mechanizmie stypendiów docenić wysiłku trudu wszystkich. I stąd będziemy wносить poprawkę o to, żeby uruchomić w naszym województwie program nagradzania uczniów, którzy mają szczególne osiągnięcia, takich na Mazowszu jest wielu, mamy wielu laureatów olimpiad, także międzynarodowych i wydaje się, że powinniśmy te wszystkie osoby uhonorować. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Proszę Państwa, oczywiście pracujemy nad projektem uchwały budżetowej. Planowany termin uchwalenia to 19 grudnia. Projekt zostaje skierowany do merytorycznych komisji Sejmiku, jeżeli Państwo chcieliby zgłaszać poprawki, to oczywiście prosba, żeby zrobić to w terminie. Proszę Państwa, jeżeli nie ma więcej pytań, to zanim przejdziemy do punktu 17, chciałem zapytać, czy Państwo Radni już wszyscy wrócili na salę, czy też jeszcze, jeszcze nie wszyscy. Dobrze, to mam prośbę wobec tego do Państwa Radnych z Komisji Polityki Społecznej i Prorodzinnej, żeby się także tutaj po prawej stronie spotkali i uzupełnili prezydium tejże komisji. Ja tylko przypomnę, że w składzie komisji są Państwo Radni Joanna Bala, Anna Brzezińska, Artur Czapliński, Łukasz Gołębiowski, Michał Grodzki, Tomasz Kucharski, Elżbieta Lanc, Paweł Obermayer, Krzysztof Skolimowski, Bartosz Wiśniakowski i Elżbieta Woźniak-Sionek. Tak że prosba, dobrze, żeby Państwo się zebrali. Proszę Państwa, przechodzimy do punktu 17. O zabranie głosu proszę Panią Przewodniczącą Jadwigę Zakrzewską.

Jadwiga Zakrzewska

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Wysoka Rado, rok 2024 będzie rokiem urodzin wybitnych postaci życia literackiego, malarstwa, historii, filologii. Również będzie rocznicy bolesnej historii naszego narodu, naszej Polski, to jest wybuch Powstania Warszawskiego. Mam zaszczyt Państwu przedstawić sprawozdania komisji dotyczące tych osób i tego wydarzenia. Pierwsza rzecz dotyczy Tadeusza Boya-Żeleńskiego. sprawozdanie Komisji Kultury Dziedzictwa Narodowego o projekcie uchwały, w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Tadeusza Boya-Żeleńskiego Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury Dziedzictwa Narodowego, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2023 roku zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2023 na Mazowszu rokiem Tadeusza Boya-Żeleńskiego z druku numer 1097 wraz z następującą poprawką. Poprawka została zgłoszona. Wyrazy Tadeusza Boy-Żeleńskiego użyte w projekcie uchwały w uzasadnieniu zastąpić wyrazami Tadeusza Boya-Żeleńskiego. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Pani Przewodnicząca, może by zechciała Pani omówić też kolejne projekty i potem przegłosujemy je po kolei. Dziękuję bardzo.

Jadwiga Zakrzewska

- Następne sprawozdanie chodzi o rok Witolda Gombrowicza. Sprawozdanie Komisji Kultury Dziedzictwa Narodowego o projekcie uchwały, w sprawie ogłoszenia w roku 2024 na Mazowszu rokiem Witolda Gombrowicza. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2023 roku zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Witolda Gombrowicza z druku 1098. Następne sprawozdanie dotyczy Stanisława Grzebskiego. Proszę Państwa, to jest sprawozdanie Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego o projekcie uchwały, w sprawie głoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Stanisława Grzebskiego. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2023 roku zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Stanisława Grzebskiego z druku 1099. Następna postać to jest rok Zbigniewa Herberta. Tutaj sprawozdanie Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego o projekcie uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Zbigniewa Herberta.

Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury Dziedzictwa Narodowego, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2023 roku zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Zbigniewa Herberta z druku numer 1100. No i oczywiście dzisiaj pan dyrektor Muzeum Radomiu prezentował nam pana Jacka Malczewskiego, słynnego malarza, dlatego też również rok 2024 będzie rokiem Jacka Malczewskiego. To jest sprawozdanie Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego o projekcie uchwały, w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Jacka Malczewskiego. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2023 roku zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2023 na Mazowszu rokiem Jacka Malczewskiego z druku numer 1101. Proszę Państwa, uwaga. Uwaga, mamy rok, rocznicę Powstania Warszawskiego. Proszę uważać, dobrze? Sprawozdanie Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego o projekcie uchwały, w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem 80. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu do obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2023 roku zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2023 na Mazowszu rokiem 80. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego z druku numer 1102 wraz z następującą poprawką. Wyrazy rokiem 80. Rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego użyte w projekcie uchwały i uzasadnieniu zastąpić wyrazami rokiem 80. Rocznicy Powstania Warszawskiego. Dziękuję Panie Przewodniczący, dziękuję Państwu.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo Pani Przewodniczącej. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawczyni lub chce zabrać głos w sprawie któregoś z projektów uchwał? Proszę bardzo Pan Radny Łukasz Kudlicki.

Łukasz Kudlicki

- Dziękuję bardzo Panie Przewodniczący. Panie Marszałku, Pani Przewodnicząca, wczoraj przegłosowaliśmy poprawkę, a Pani inaczej przeczytała, także ja tylko w trybie delikatnego sprostowania. W § 22, znaczy w punkcie 22 mieliśmy przegłosować, że rok 2024 będzie rokiem 80. rocznicy Powstania Warszawskiego. Uznaliśmy bowiem, że słowo wybuchu tutaj niepotrzebnie rozwadnia. Tak wczoraj było na posiedzeniu Komisji Kultury.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Ale tak tutaj jest w sprawozdaniu komisji.

Łukasz Kudlicki

- Ale w tytule, w tytule paragrafu (...)

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- No tak, no bo tytuł uchwały jeszcze nie jest zmieniony, rozumiem, że dopiero za chwilę (...)

Łukasz Kudlicki

- Proszę tylko do pilnowania tej zmiany. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze z Państwa Radnych chciałby zabrać głos? Proszę Państwa, jeżeli

nie, przystąpimy do głosowania. Przypomnę, że jesteśmy w tej chwili w punkcie 17 i mówimy o druku 1097. W pierwszej kolejności przegłosujemy poprawkę zgłoszoną podczas posiedzenia komisji w brzmieniu, wyrazy Tadeusza Boya-Żeleńskiego użyte w projekcie uchwały i uzasadnieniu zastąpić wyrazami Tadeusza Boya-Żeleńskiego. oczywiście dotyczy to także tytułu uchwały. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Andrzej Bittel i Pan Radny Artur Czapliński. Dziękuję. Za przyjęciem poprawki głosowało 48 Radnych. Nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik poprawkę przyjął. Przystępujemy do głosowania całego projektu uchwały wraz z przyjętą poprawką. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1097 wraz z przyjętą poprawką? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Andrzej Bittel, Pan Radny Artur Czapliński, Pan Radny Michał Góras. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 46 Radnych, nikt nie był przeciw, 2 Radnych wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Tadeusza Boya-Żeleńskiego, druk numer 1097 wraz z poprawką. Przechodzimy do punktu 18. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały lub ma pytanie do sprawozdawczyni lub wnioskodawcy? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1098? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Witolda Gombrowicza, druk numer 1098. Przechodzimy do punktu 19. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawczyni, wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1099? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Stanisława Grzebskiego, druk numer 1099. Przechodzimy do punktu 20. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawczyni lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1100? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Zbigniewa Herberta, druk numer 1100. Przechodzimy do punktu 21. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawczyni lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1101? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu rokiem Jacka Malczewskiego, druk numer 1101. Przechodzimy do punktu 22. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawczyni lub wnioskodawcy projektu uchwały? Proszę Państwa, w pierwszej kolejności przegłosujemy poprawkę zgłoszoną podczas posiedzenia komisji w brzmieniu, wyrazy rokiem 80. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego użyte w projekcie uchwały i uzasadnieniu zastąpić wyrazami rokiem 80. rocznicy Powstania Warszawskiego. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Andrzej Bittel, Pan Radny Artur Czapliński i Pan Radny Witold Kołodziejcki. Dziękuję. Za przyjęciem poprawki głosowało 48 Radnych, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik poprawkę przyjął. Przystępujemy do głosowania całego projektu uchwały wraz z przyjętą poprawką. Kto z Państwa radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1102 wraz z przyjętą poprawką? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze rozumiem, że pana nie ma. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia roku 2024 na Mazowszu, rokiem 80. rocznicy Powstania

Warszawskiego, druk numer 1102 wraz z przyjętą poprawką. Przechodzimy do punktu 23. O zabranie głosu proszę Pana Przewodniczącego Mirosława Augustyniaka.

Mirosław Augustyniak

- Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Panie Panowie Radni. Pragnę przedstawić sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska o projekcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w którym zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancje w powietrzu. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Ochrony Środowiska, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu projektu uchwały oraz autopoprawki Zarządu Województwa Mazowieckiego na posiedzeniu w dniu 21 listopada 2023 roku, pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, druk numer 1114 wraz z autopoprawką Zarządu Województwa Mazowieckiego.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję Panu Przewodniczącemu. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Proszę Pan Radny Stefan Traczyk.

Stefan Traczyk

- Panie Przewodniczący, Szanowni Zarządzie, Szanowni Państwo Radni. Mnie zabrakło, jest to w tekście uzasadnienia do uchwały, natomiast mnie zabrakło wyraźnego stwierdzenia, że tę uchwałę dzisiaj głosujemy dlatego, że była skarga mieszkańców województwa mazowieckiego na program ochrony powietrza, na tę uchwałę, która została przez nas, przez Sejmik podjęta w 2020 roku i wyrokiem sądu administracyjnego 10 lipca 2023 roku część uchwały została uchylona. Tak że tego zabrakło wyraźnie powiedziane, zabrakło wyraźnego powiedzenia w uzasadnieniu. Ważne jest to też, że wiele spraw ta uchwała reguluje. Ona jest naprawdę wbrew pozorom ważna. Państwo zwróć uwagę, że tam jest 13 załączników i to o ogromnej pojemności. Jest to bardzo ważna uchwała, która wprowadza też pewne obostrzenia dla mieszkańców Mazowsza. I bardzo ważne jest to, żebyśmy podchodzili z największą rozważą, jeżeli chodzi o ten dzisiejszy projekt uchwały i do tego tematu. Ja ze swojej strony dzisiaj będę się wstrzymywał od głosu, bo nie podejmę się zagłosowania za tym, żeby, bo Państwo się nie wiem, czy doczytali, że jest coś takiego wprowadzone, pojęcie ekodoradców w każdej gminie. Natomiast ja z doświadczenia wiem, że bardzo często, jeżeli nie są doprecyzowane przepisy prawa, to z ekodoradców mogą się zrodzić ekoterrorysty. Dlatego też trzeba do tego tematu podchodzić z bardzo wielką rozważą. Państwo sobie muszą zdawać sprawę, że poszczególne samorządy lokalne będą obłożone, czy są już praktycznie obłożone wieloma ograniczeniami. Natomiast ja całkiem przypadkowo wczoraj słuchałem vloga na Internecie, gdzie facet całkiem niezwiązany z ochroną środowiska też zwrócił uwagę na to, co się dzieje w Warszawie. W Warszawie, gdzie są przez deweloperów zabudowywane ciągi powietrzne, a tak naprawdę wszyscy krzyczą, żeby ochronić powietrze i nagle się okazuje, że Pan Prezydent Trzaskowski, a poprzednio Pani Prezydent Gronkiewicz-Waltz robiła wiele na to, żeby cała Warszawa była zabudowana, natomiast teraz wiele mówi się o ochronie środowiska. Proszę Państwa, to jest bardzo ważne. Natomiast ja też mam konkretne pytanie, bo tutaj Państwo muszą wiedzieć, że 27 września zarząd skierował do samorządów do konsultacji ten projekt uchwały. No i ten projekt uchwały też był poddany też ogólnym konsultacjom ogólnodostępnym. I w okresie od 29 września do 20 października były prowadzone konsultacje społeczne. Naprawdę ten projekt uchwały wzbudzał ogromne zainteresowanie, bo Państwo muszą wiedzieć, że ponad 3800 osób i instytucji zgłosiło uwagi. I moje jest konkretne pytanie, bo to z tego uzasadnienia i z tych załączników się nie doczytałem, Czy w ramach tych 3895 uwag, to są też uwagi poszczególnych gmin, bo zarówno do wójtów, burmistrzów, prezydentów i starostów został skierowany ten projekt uchwały 27 września i czy te 3800 uwag, to są

też te uwagi samorządów lokalnych? Powiem w ten sposób. Ta uchwała nie tylko ma złe konotacje, bo ma też i pozytywne. Państwo muszą wiedzieć, że zakaz palenia grilli został usunięty. To już po prostu takie komunistyczne, socjalistyczne ograniczenia, no to już po prostu, no one może być zbędne. Natomiast oczywiście trzeba chronić powietrze. Trzeba chronić powietrze, bo to nie podlega dyskusji, ale też trzeba sobie zdawać sprawę, że te nasze działania też przynoszą efekty, bo w kwietniu tego roku było, było stwierdzenie, raport głównego inspektora ochrony środowiska, że faktycznie na Mazowszu to powietrze się poprawiło. Tak że nie ma tego złego, co na dobre nie wychodzi. Natomiast Państwo muszą też wiedzieć, że tak naprawdę o co się obywatele Mazowsza poskarżyli do sądu administracyjnego. Bo poprzez tą uchwałę o programie ochrony powietrza ograniczało się też możliwość wykorzystywania kominków. I to było takie po prostu absurdalne, że na dworze może być 10 stopni mrozu, a my zakazujemy ludziom, którzy mają kominki, które spełniają europejskie standardy ekoprojektu i że nie mogą palić w tych kominkach. No to naprawdę to było takie troszeczkę niesmaczne i ja nie dziwię się obywatelom Mazowsza, że się na to wszystko poskarżyli. Jeżeli chodzi o (...) Bo na pewno też bardzo często, i to dzisiaj na Komisji Ochrony Środowiska, dziękuję panu przewodniczącemu, bo też zwrócił uwagę, że są w Polsce lasy, które też wymagają zagospodarowania, opieki. I chciałbym tu zwrócić uwagę, że zgodnie ze statystykami gusowskimi, i to niezależnie czy ta władza, czy za komuny, czy teraz, standard jest taki, że od czasów powojennych lesistość Polski cały czas systematycznie wzrasta. W ubiegłym roku lesistość naszego kraju zwiększyła się o ponad 10 tys. hektarów lasu. Od ostatnich pięciu lat zasobność naszych drzewostanów wzrosła od ponad 200 milionów metrów sześciennych. Czyli tych zasobów drzewnych jest coraz więcej, ale też musicie Państwo wiedzieć, jako Radni Mazowsza, że na Mazowszu prawie 50% lasów są lasy prywatne i poprzez jakieś ograniczanie ludziom używania drewna do celów kominkowych, takich kawałkowych, tego drewna kawałkowego do opalania w domach, no to jest naprawdę abstrakcyjne, tak? No bo jednocześnie ludzie na Mazowszu mają lasy, a jednocześnie nie mogą z nich korzystać. Proszę Państwa, jeszcze raz powtórzę, bo to nie jest domena tylko naszego Sejmiku, tylko normalnie jak wyjdzie się na ulicę, to ludzie nie wiedzą o tym, że lesistość w Polsce wzrasta, systematycznie wzrasta. I nie wiedzą o tym, że zasoby leśne też w Polsce i w Europie tak samo systematycznie wzrastają. Natomiast jest problem w Brazylii, jest problem gdzieś w dalekich krajach jak Indie, Chiny, albo w Rosji, gdzie tak naprawdę statystyki pokazują, że tam tych lasów ubywa, a w przypadku obszarów syberyjskich w Rosji, to tak naprawdę, to nie wiadomo, co tam Chińczyki robią. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję. Czy jeszcze ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku obrad? Proszę bardzo, Pan Przewodniczący Mirosław Augustyniak.

Mirosław Augustyniak

- Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Panie, Panowie Radni. Wypowiedź szanownego tutaj Radnego trzeba by było troszeczkę uporządkować i zwrócić na pewne rzeczy uwagę. Tak jak sam powiedział, stan powietrza w województwie mazowieckim się poprawia i mamy prawo myśleć, sądzić i być nawet przekonani, że również dzięki naszym działaniom. Szanowni Państwo, to wcale nie jest proste zagadnienie, tak jak też mój poprzednik to podkreślił i powiedział. Próbuje robić to w miarę skutecznie, jednocześnie staramy się nie robić tego w trybie takim, powiedziałbym, strasznie nakazowym i problematycznym dla mieszkańców, mając świadomość, ile pieców musimy wymienić, jaki to jest zakres obszarowo i tak dalej, i tak dalej. Natomiast Szanowni Państwo, oczywiście nie mówimy o sytuacjach ekstremalnych, gdzie dany dom czy dane pomieszczenie, które powinno być ogrzewane, że ma zostać bez tego ogrzewania, ale póki co, z tego co wiem i sam osobiście tego doświadczyłem, jeżeli w naszej deklaracji składamy, które źródło ciepła używamy, a które mamy zainstalowane, a jego nie używamy, póki co nikt nas jeszcze nie karze i chyba karał na razie nie będzie. Sprawa oczywiście została delikatnie wyłagodzona, jeśli chodzi o używanie w tych okresach urządzeń do spalania biomasy, ale pamiętajmy o jednej rzeczy, że cała doktryna Unii Europejskiej, ja

przypuszczam, to jest takie moje zdanie, że nie uwzględniła i tam nie ma takiego zapisu odnośnie gęstości użytkowania takich urządzeń, gęstości zaludnienia. Jest to tylko ogólne stwierdzenie, że w Unii Europejskiej takie urządzenia, które mają taką normę spalania dopuszcza się do użytkowania. Będziemy musieli się zastanowić nad tym, jak rzeczywiście szczególnie uporządkować lasy prywatne, które jakbyście się Państwo wybrali na grzybobranie, to do niektórych się nie można, znaczy do niektórych nie można po prostu wejść, bo po kolejnych wichurach nikt tam niczego nie porządkował. Wyglądają jak puszcza pod szczególną ochroną. Ale moi Państwo, też musimy się zmierzyć z tym, że zmieniają się struktury stosunki wodne i na pewno będziemy mieli też problemy z wysychaniem i mamy już problemy z wysychaniem na przykład lasów olchowych i musimy też uwzględnić, jak racjonalnie zagospodarowywać to drewno, jak to wszystko uwzględniać. Natomiast jeśli chodzi o lesistość, wszystko się zgadza, że rzeczywiście no obsadzamy i tych powierzchni zalesionych jest więcej, natomiast musimy zwrócić uwagę na stosunek wieku danego drzewostanu przez lata, jak się zmieniał, czy mamy taką liczbę, taką powierzchnię lasów o drzewostanie określonego wieku np. 80 czy 100 lat. Dlatego też proszę Państwa, do tego wszystkiego trzeba podchodzić ze spokojem, natomiast musimy zmierzyć się na pewno z tym. Próbuje no troszeczkę na zasadzie może kija i marchewki, bo za niedostosowywanie się chcemy karać, dla tych, którzy chcą wymieniać źródła ciepła, chcemy dofinansowywać i chcemy zachęcać. Na pewno to są działania, które przyniosą swój skutek, ale pamiętajmy o tym, że na początek powinniśmy zwiększyć liczbę punktów, w których będzie to powietrze badane. Bo wiem, że mamy dwie rzeczywistości nawet na nasze życzenie, bo mamy dwa obszary funkcjonalne, ze względu nawet na środki unijne i na pewno inna jest sytuacja w wielkich aglomeracjach Mazowsza, a inna jest na prowincji. Chociaż może być to mylne, ponieważ już w zwartej zabudowie, nawet w miejscowościach gminnych, gdy nie ma wymienionych tych źródeł ciepła, przy rozpaleniu w tradycyjnych kopciuchach naprawdę powietrze organoleptycznie jest na pewno nie do zaakceptowania i nie do, nie do zniesienia czasami, dlatego też liczba punktów tych, które będą mierzyć, jest bardzo ważna i te wszystkie rzeczy, o których mówimy, czyli o tych wszystkich doradcach, ekodoradcach i tak dalej, których tutaj Pan mówił, znaczy mój kolega radny, znaczy nasz kolega radny, że mogą się zmienić w ekoterrorystów, to chcę powiedzieć, że to jest wszystko ważne, ale wydaje mi się, że informacja z takiego punktu pomiarowego i przestanie już alertu na telefon da ludziom więcej do myślenia niż spotkanie z takim ekodoradcą. Bo póki co może to jest przykre, ale prawdziwe i ja twierdzę, że najważniejsze efekty tego będą, gdy ludzie po pierwsze będą widzieli cel ekonomiczny, a po drugie cel wygody, że nie będą musieli codziennie, czy nawet dwa razy dziennie rozpalać w piecu. I to na pewno przeważy w znacznej mierze, czyli nasza wygoda i finanse w naszych portfelach czy kieszeniach. Szanowni Państwo, ja uważam, że Mazowsze naprawdę nie ma się czego wstydzić i nie ma się przed kim i przed czym tłumaczyć, bo w tej mierze zrobiliśmy bardzo dużo. Natomiast jeśli chodzi o wymianę kopciuchów, te narzucone normy, one już poległy, no możemy myśleć, że przez COVID, przez wojnę, przez perturbacje z towarem opałowym, ale na pewno zwiększenie tego w takim tempie jak zakładamy, będzie bardzo trudne. Ja raz jeszcze, tak jak i komisja, rekomenduję przyjęcie tej uchwały. Dziękuję bardzo Panu Przewodniczącemu za umożliwienie tak długiej wypowiedzi.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo Panu Przewodniczącemu. Czy jeszcze ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, Pani Radna Marszałek Ewa Orzełowska.

Janina Ewa Orzełowska – Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

- Szanowni Państwo Radni, to co powiedział Pan Radny Traczyk nie jest prawdziwe, dlatego zmieniamy program ochrony powietrza, ponieważ nadal powietrze na Mazowszu jest niezadowolające. Faktycznie mieliśmy sprawę w sądzie, którą przegraliśmy, ale tylko dlatego, że sąd w uzasadnieniu napisał, że nie dlatego, że kominki nie powinny być w działaniach krótkoterminowych i wtedy, kiedy jest zagrożone, zanieczyszczone powietrze, że zakazaliśmy korzystania z kominków, tylko dlatego, że uznał, że powinniśmy również ten zakaz zastosować do

innych nośników na paliwo stałe. I oczywiście my się z tym nie zgadzamy, bo uważamy, że jeżeli to są działania krótkoterminowe, to powinny być skierowane tylko do tych nośników ciepła, które są bardziej rekreacyjne. Szanowni Państwo, program ochrony powietrza, jak Państwo się przyjrzyjecie, to zawiera bardzo wiele różnych aspektów. I oczywiście jest zmiana dotycząca kominków, ale nieprawdą jest również to, że zakazujemy palenia w kominkach. Zakazujemy tylko wtedy, kiedy są przekroczone normy i to przy drugim i trzecim stopniu, nie przy pierwszym. Bo w tej chwili przy żółtym alarmie jest powiedziane, że zalecamy, a nie zakazujemy. I to jest jedna rzecz. A druga rzecz, pamiętajcie Szanowni Państwo, jesteście radnymi województwa mazowieckiego, którzy też głosują przy programach dotyczących ochrony powietrza, ochrony klimatu i w wielu sytuacjach staramy się wspierać właśnie wymianę piecy, bo pamiętajcie, że mieliśmy w tamtym roku pilotaż programu, który był skierowany do ubóstwa energetycznego i po to, chcieliśmy wspierać gminy, żeby można było na wkład własny dołożyć na wymianę piecy. Mamy środki na to, żeby gminy mogły zalesiać i zadrzewiać swoje gminy po to, żeby też walczyć z zanieczyszczonym powietrzem. Więc takich rzeczy dotyczących działania samorządu województwa, w tym programie jest bardzo dużo, ale również jest zawarty ten program dotyczący ekodoradców, bo my jako Sejmik Województwa i jako departament chcemy i przygotowujemy projekt, który będzie projektem poza konkurencyjnym w ramach funduszy europejskich, po to, aby tych doradców pomóc przygotować gminom. Gminy nie będą za to ponosiły żadnych kosztów, ale też przygotowujemy im instrumenty do tego, żeby mogli ci ludzie, którzy będą zatrudnieni w gminach, żeby mogli świadomie wspierać gminy w walce z zanieczyszczonym powietrzem. Ja zachęcam wszystkich Państwa, żebyśmy zagłosowali wszyscy za programem ochrony powietrza, dlatego, że to jest naprawdę bardzo dobry program. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Proszę bardzo Pan Maszek Rafał Rajkowski.

Rafał Rajkowski - Wicemarszałek

- Panie Przewodniczący, Państwo Radni, ja chciałem tylko podzielić się taką uwagą moją osobistą, bo z wypowiedzi Pana Radnego Traczyka wynikały, wynikało kilka ważnych kwestii. Poprawia się powietrze w województwie i to z pewnością również zasługa, a może nawet przede wszystkim Radnych Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Ja patrzę na Pana Radnego Traczyka i wiem, że jest specjalistą od kwestii lasów, ale z jego wypowiedzi jakby zabrzmiało fakt przekonywania mieszkańców Mazowsza, że lasu jest więcej niż jest. Wspomniał Pan, że 10 tys. hektarów jest zalesione, więc zwiększyło się zalesienie tak naprawdę lasów. Ja mogę się z Państwem podzielić moją prywatną opinią, bo często bywam np. w Puszczy Kozienickiej czy w lasach subregionu radomskiego i ja nie widzę tego cudu zwiększenia ilości drzewostanu. Wręcz bym powiedział, widzę mnóstwo wyciętych drzew, i z pewnością słowa Pana Radnego Traczyka uspokoiły mieszkańców Mazowsza, że mamy więcej teraz tego lasu niż mieliśmy. Szanowni Państwo, kto z Państwa nie widział tych stert, mnóstwo ułożonych drzew wyrąbanych z lasu, najczęściej zdrowych i sprzedawanych, to z pewnością nie chodzi często do lasu. Natomiast chcę Państwu powiedzieć jedną rzecz. Dziesięć tysięcy hektarów, powiększenie zalesistości lasów w Polsce, jak określił Pan Radny, który jest specjalistą w tej kwestii, to również zakładanie drzewostanów, ale tam, gdzie lasy nie występowały, poprzez siew i sadzonki drzew. Ja myślę, że Pan Radny miał to na myśli, jeżeli chodzi o kwestie takich małych, a tych większych, których już nie ma. Bardzo dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję. Proszę Pan Radny Stefan Traczyk.

Stefan Traczyk

- W taki sposób koncyliacyjny mówiłem Panie Marszałku, że mówię, że jeszcze Panie Marszałek Orzełowska jeszcze przejedzie się po mnie i już przejdziemy do głosowania. Ale nie. Musiał wyjść i powiedzieć. Proszę Państwa, prawda jest taka, że ja nieprzypadkowo to dzisiaj powiedziałem.

Niezależnie, czy to była komuna, czy za II Rzeczypospolitej, za I Rzeczypospolitej nawet to było. Dzisiaj to samo jest. Jest praca wielu pokoleń leśników. I w dzisiejszych czasach to, co Pan Marszałek Rajkowski mówił, o tym, że przynoszą owoce prace wykonane przez leśników ponad 100 lat temu. I lasy państwowe mają 100 lat w przyszłym roku. I ta praca była już od wielu setek lat wykonana przez leśników. I cały czas były lasy sadzone. I w pewnym wieku lasy osiągają wiek rębności. I tam gdzie to co Pan mówi, ja się zgadzam z Panem, że przychodzi taki moment w życiu drzewostanu, że trzeba pozyskać drewno i na to miejsce się sadzi. Natomiast o tych dziesięciu tysiącach hektarów mówiłem, że to jest zwiększenie całej powierzchni leśnej w Polsce. Proszę Państwa, to są szczegółowe tematy. Ja bardzo chętnie zorganizuję, jestem prezesem Stowarzyszenia Leśników i Właścicieli Lasów, działamy od ponad 10 lat, ja bardzo chętnie zorganizuję jakieś spotkanie, konferencje, no co tam Państwo Radni sobie życzą. I naprawdę też szczegółowo tematy przedstawię. Natomiast niezależnie, czy to była II Rzeczpospolita, czy nawet w I Rzeczpospolitej też były tematy ochrony lasów poruszane. I ta praca zaczyna przynosić efekty. Naprawdę. Uwierzcie mi na słowo. Wiem, że może nie jestem dla tutaj marszałka autorytetem, ale ale naprawdę prawda jest taka, że tych lasów w Polsce przybywa. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję. Proszę Państwa, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1114 wraz z autopoprawką? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 26 Radnych. Panie Radny, system się nie myli. Tak. Dobrze, bo ja rozumiem tak, że Pan Przewodniczący Kołodziejski twierdzi, że głosował przeciw, tak? A wynika, że jednak był za. A z kolei pani przewodnicząca Zakrzewska twierdzi, że głosowała za, a jednak jest przeciw. Czyli ja rozumiem, że... Proszę Państwa, myślę, że system tu się jednak nie pomylił. Czyli ja rozumiem, że Państwo zgłaszacie tutaj do protokołu, ale ja może, wicie Państwo, może byśmy jednak, miałbym propozycję, czy któryś może z przewodniczących klubów nie chciałby, żebyśmy zrobili reasumpcję tego głosowania. Dla bezpieczeństwa, co? Bo wtedy sprawdzimy, czy system, czy system się myli, czy się nie myli. Bo wydaje mi się, że byłoby wtedy po prostu... a, to czuję, że to widocznie wiedział, że może zajść taka sytuacja. Tak, proszę bardzo, Pan Przewodniczący Krzysztof Strzałkowski chciał zabrać głos. Czyli nie używamy słowa reasumpcja, o powtórzenie. Dobrze. Proszę Państwa, dobrze, to powtórzmy to głosowanie, dobrze, żeby nie było tutaj wątpliwości. I sprawdzimy teraz, czy my tam jesteśmy już gotowi do głosowania. Tak? Czy możemy już głosować? Proszę Państwa, wobec tego jesteśmy, przypomnę, dalej w punkcie 23. Druk numer 1114. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1114 wraz z autopoprawką? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Andrzej Bittel, Pan Radny Artur Czapliński i Pan Radny Paweł Obermeyer. Rozumiem, że panów nie ma. Dziękuję bardzo. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 25 Radnych. Jeden Radny był przeciw. 21 Radnych wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, druk numer 1114 wraz z autopoprawką. Przechodzimy do punktu 24. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie przedstawicieli Sejmiku Województwa Mazowieckiego w Mazowieckiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego druk numer 1103. Proszę Państwa, tutaj mamy podobną sytuację jak przy zmienianiu składów komisji. W związku z wygaśnięciem mandatu radnego pana posła teraz już Piotra Kandyby, zaistniała konieczność podjęcia uchwały wyznaczającej nowego przedstawiciela Sejmiku w wyżej wymienionej Radzie. Ja Państwu proponuję, żeby tak jak dotychczas był to przewodniczący Komisji Polityki Społecznej i Prorodzinnej, czyli od dzisiaj Pan Przewodniczący Bartosz Wiśniakowski. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Wnioskuje o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję, że Sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1103? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 43 Radnych. Nikt nie był

przeciw. Trzech Radnych wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie przedstawicieli Sejmiku Województwa Mazowieckiego w Mazowieckiej Radzie Działalności i Pożytku Publicznego, druk numer 1103. Przechodzimy do punktu 25. O zabranie głosu proszę Pana Marszałka Rafała Rajkowskiego.

Rafał Rajkowski - Wicemarszałek

- Panie Przewodniczący, Panie, Panowie Radni, przedstawiam projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie wyrażenia zgody na nabycie na rzecz Województwa Mazowieckiego udziału wynoszącego 84,25% części we własności nieruchomości położonej w Ciechanowie, oznaczonej jako działki ewidencyjne numer 257/8 i numer 257/1 w obrębie 0010 Śródmieście. Na podstawie stosownych artykułów i ustaw w § 1 wyraża się zgodę Zarządowi Województwa na nabycie powyższych działek. W punkcie drugim, nabycie udziałów wynoszących 84,25% w części nieruchomości oznaczonej jako działki ewidencyjne o wskazanych numerach nastąpi za cenę 1,602,341,26 zł. Nieruchomość oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 257/1 za cenę 3,985, i 51 groszy. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa i uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Szanowni Państwo, to jest uchwała oczywiście techniczna. Jak Państwo wiecie, województwo wraz z Powiatem Ciechanowskim prowadzi inwestycje celu publicznego. W związku z tym chcemy pozyskać te części nieruchomości, biorąc pod uwagę, że jesteśmy dzisiaj liderem tego projektu inwestycyjnego. Będę prosił Państwa o przyjęcie i Pana Przewodniczącego o przejście do drugiego czytania. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Został zgłoszony wniosek o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznaję iż Sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1112? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 47 Radnych. Nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na nabycie na rzecz Województwa Mazowieckiego udziału wynoszącego 84,25% części we własności nieruchomości położonej w Ciechanowie, oznaczonej jako działki ewidencyjne nr 257/8 i nr 257/1 w obrębie 0010 w Śródmieście, druk numer 1112. Proszę Państwa, przechodzimy do punktu 26, ale zanim go rozpatrzemy, prosiłbym Komisję Promocji Województwa Mazowieckiego i Współpracy Zagranicznej, konkretnie Państwa Radnych, o zebranie się tutaj również po prawej stronie i uzupełnienie prezydium komisji, dobrze? Ja przypomnę tylko, że w komisji Promocji Województwa Mazowieckiego i Współpracy Zagranicznej są Państwo Radni Helena Cichocka, Jakub Kowalski, Wiesława Krawczyk, Katarzyna Lubiak, Damian Olszewski, Wioletta Paprocka-Ślusarska, Leszek Przybytniak, Adam Struzik, Aleksandra Śmietanka, Stefan Traczyk i Wojciech Zabłocki. Proszę Państwa, informacja Zarządu Województwa Mazowieckiego w sprawie stanu realizacji zadań oświatowych Samorządu Województwa Mazowieckiego w roku szkolnym 2022-2023. Informacje otrzymali Państwo wraz z materiałami na dzisiejszą sesję. Czy mają Państwo pytania dotyczące przesłanej informacji? Jeśli nie, uznajmy że Sejmik zapoznał się z otrzymaną informacją. Stwierdzam, że Sejmik zapoznał się z informacją Zarządu Województwa Mazowieckiego w sprawie stanu realizacji zadań oświatowych Samorządu Województwa Mazowieckiego w roku szkolnym 2022-2023. Przechodzimy do punktu 27. Interpelacje i zapytania. W okresie między sesjami wpłynęły interpelacje Radnej Anny Brzezińskiej oraz odpowiedzi na interpelacje Radnych Artura Czaplńskiego i Anny Brzezińskiej. Czy ktoś z Państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku obrad? Jeżeli nie, przechodzimy do punktu 28. Sprawy różne. Czy w tym punkcie ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos? Jeżeli nie, przechodzimy do punktu 29. Zamknijcie posiedzenia. Przypominam Państwu, że następną sesję Sejmiku Województwa Mazowieckiego zaplanowana jest

na 19 grudnia 2023 roku i zamykam LXI sesję Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Dziękuję bardzo Państwu za udział w dzisiejszej sesji.